

VALTION VAKUUSRAHASTO

JOHTOKUNNAN JAOSTON TOIMINTAKERTOMUS 1992

Johtokunnan jaosto kokoontui kertomusvuonna 30 kertaa. Kertomusvuoden aikana käsiteltiin Suomen Säästöpankin, STS-Pankki Oy:n ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin (SKOP) tukihakemukset. Viranomaisten välisen työnjaon selkiyttämiseksi Suomen Pankilta lisäksi siirrettiin rahastolle ne SKOP:n osakkeet ja pääomatodistukset, jotka Suomen Pankki oli joutunut hankkimaan turvatakseen SKOP:n toiminnan ennen vakuusrahaston perustamista.

1. Suomen Säästöpankki - SSP Oy

Suomen Säästöpankki ja Säästöpankkien Vakuusrahasto hakivat 25.6.1992 Valtion vakuusrahastolta tukea Suomen Säästöpankin vakavaraisuuden ja rahoitusaseman turvaamiseksi. Osa tästä pääomatuesta oli hakemuksen mukaan kanavoitavissa Säästöpankkien Vakuusrahaston kautta annettavana lainana ja osa Valtion vakuusrahaston Suomen Säästöpankin liikkeeseen laskeville vastuudebentuurilainoille antamana takauksena.

Valtion vakuusrahasto päätti 26.6. myöntää Suomen Säästöpankille ja Säästöpankkien Vakuusrahastolle tukea seuraavasti:

- Säästöpankkien Vakuusrahastolle annettiin markkinaehtoisena tukilainana 5 500 milj. Tästä Säästöpankkien Vakuusrahaston oli annettava vähintään 5 000 milj. markkaa avustuslainaa Suomen Säästöpankille sen rahoitusaseman vakauttamiseksi sekä enintään 500 milj. markkaa tulosvaikutteisena avustuksena Suomen Säästöpankille tai siihen sulautuville säästöpankeille. Valtion vakuusrahasto päätti samalla 31.12.1992 mennessä merkitä Suomen Säästöpankin liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia 5 000 miljoonalla markalla pankin vakavaraisuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien vakuusrahasto nosti tukilainan viidessä erässä 28.8. - 24.9.1992. Säästöpankkien vakuusrahasto käytti nostamansa tukilainan antamalla Suomen Säästöpankille 5 000 milj. markan avustuslainan ja tulosvaikutteista avustusta 500 milj. markkaa. Säästöpankkien Vakuusrahaston tuli tukiehtojen mukaan lyhentää tukilainaa Valtion vakuusrahastolle 5 000 milj. markalla 31.12.1992 mennessä.
- Säästöpankkien Vakuusrahasto lyhensi saamaansa tukilainaa tukiehtojen mukaisesti 5 000 milj. markalla 18.12. Valtion vakuusrahasto merkitsi samana päivänä Suomen Säästöpankki-SSP Oy:n osakkeita 1 750 milj. markalla ja pankin pääomatodistuksia 3 550 milj. markalla eli yhteensä 5 300 markalla pankin oman pääoman ehtoisia sitoumuksia. Määrä vastasi tukipäätöksen mukaista pankin liikkeeseen lasketta-

vaksi ja Valtion vakuusrahaston merkittäväksi tarkoitettujen ensisijaiseen omaan pääomaan luettavien pääomatodistusten määrää. Pankin muututtua ennen pääomasitoumusten merkitsemistä osakeyhtiöksi osa määrästä merkittiin osakkeina. Lisäksi alkuperäistä tukipäätöstä oikaistiin korottamalla pääomasijoituksen kokonaismäärää 300 milj. markalla pankin pääomarakenteen optimoimiseksi.

- Valtion vakuusrahasto päätti 26.6.1992 antaa 1 700 milj. markan takauksen Suomen Säästöpankin liikkeeseen laskemalle vastuudebentuurilainalle. Osittain juridisista ja osittain markkinasyistä vakuusrahasto päätti kokouksessaan 11.11.1992, että rahasto itse merkitsee vastuudebentuurilainasta 1 400 milj. markan osuuden. Alkuperäisen tukipäätöksen mukaisesta 1 700 milj. markan määrästä päätettiin siirtää 300 milj. markkaa merkittäväksi pääomatodistuksina, koska pankin ensisijaisen oman pääoman kehitys johtaa tilanteeseen, missä vastuudebentuurilainaa ei alkuperäisen päätöksen suuruisena kyetä vakavaraisuuslaskennassa täysimääräisesti käyttämään hyväksi. Rahasto merkitsi ja maksoi vastuudebentuurilainan 31.12.1992.

Valtion vakuusrahasto asetti myöntämälleen tuelle seuraavat pääehdot:

- Suomen Säästöpankin yhtiömuoto on muutettava osakeyhtiöksi heti kun muutoksen mahdollistava lainsäädäntö on tullut voimaan. Muutospäätös tehtiin 28.11.1992 isäntien kokouksessa. Osakeyhtiömuotoinen Suomen Säästöpankki - SSP Oy rekisteröitiin 9.12.1992.
- Suomen Säästöpankki sitoutuu toteuttamaan Valtion vakuusrahaston hyväksymän tervehdyttämishjelman. Pankin toimintasuunnitelma hyväksytään vain, jos pankki saavuttaa positiivisen tuloksen viimeistään vuonna 1996. Pankki esitti vakuusrahastolle vaaditut suunnitelmat ja sitoutui suunnitelmien ja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.
- Valtion vakuusrahastolla on oikeus nimetä edustajansa Suomen Säästöpankin hallintoneuvostoon ja johtokuntaan sekä Säästöpankkien Vakuusrahaston hallitukseen. Lisäksi Valtion vakuusrahastolla on oikeus nimetä yksi Suomen Säästöpankin tilintarkastajista ja tämän varamies. Pankin isännät valitsivat 28.11.1992 kokouksessa pankin hallintoneuvostoon Valtion vakuusrahaston edustajina Sixten Korkmanin, Raine Vairimaan, Juhani Korpelan, Pertti Sorsan ja Risto Kangas-Ikkalan. Tilintarkastajiksi isännät valitsivat Valtion vakuusrahaston nimeäminä KHT-tilintarkastajat Pekka Nikulan, Pekka Kaasalaisen ja Anneli Lindroosin. Valtion vakuusrahaston edustajaksi pankin johtokuntaan hallintoneuvosto nimitti aikaisemmin Ilpo Niitin.

Koska pankin tilintarkastajat esittivät, että luottotappio- kirjausten jaksotusta tulisi aikaistaa verrattuna tukihakemuksen perusteena olleisiin luottotappioennusteisiin, pankki haki Valtion vakuusrahastolta lisäpääomatukea 21.12.1992 ja 28.12.1992 päivätyillä hakemuksilla. Vakuusrahasto päätti hakemusten perusteella 30.12.1992 myöntää Suomen Säästöpankille sen vakavaraisuuden turvaamiseksi pääomatukea yhteensä 4 700 milj. markkaa. Tuki myönnettiin merkitsemällä pankin osakkei-

ta 31.12.1992 yhteensä 1 150 milj. markalla ja pääomatodistuksia yhteensä 3 550 milj. markalla.

Tämä vuoden 1992 lopussa myönnetty tuki mukaan lukien Valtion vakuusrahasto on myöntänyt Suomen Säästöpankille tukea yhteensä 11 900 milj. markkaa. Tästä osakepääoman osuus on 2 900 milj. markkaa, pääomatodistusten 7 100 milj. markkaa, vastuudebentuurilainan 1 400 milj. markkaa sekä Säästöpankkien Vakuusrahaston kautta myönnetyn tukilainan osuus 500 milj. markkaa.

Osakemerkintöjen jälkeen Valtion vakuusrahaston osuus Suomen Säästöpankin osakkeista ja äänistä on 98,9 %.

2. Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki

Palauttaakseen luottamuksen Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin toimintaan ja turvatakseen maan rahoitusjärjestelmän vakauden Suomen Pankki otti 19.9.1991 SKOP:n hallintaansa.

Haltuunoton jälkeen Suomen Pankki osti omistamiinsa holding-yhtiöihin SKOP:n merkittävimmät osake- ja kiinteistösijoitukset sekä pääosan Tampella-vastuista. Suomen Pankin omistama Scopulus Oy merkitsi SKOP:n kahden miljardin markan osakepääoman korotuksen. Lisäksi Suomen Pankki sijoitti Scopulus Oy:n kautta SKOP:iin 1 500 milj. markkaa etuoikeutettuina pääomatodistuksina.

Valtion vakuusrahasto osti 15.6.1992 Scopulus Oy:ltä kaikkien sen hallussa olleet 200 miljoonaa SKOP:n SP-sarjan 10 markan nimellisarvoista osaketta ja Scopulus Oy:n merkitsemät SKOP:n liikkeeseen laskemat pääomatodistukset. Kokonaiskauppahinta oli 1 500 milj. markkaa.

Valtion vakuusrahaston omistusosuus SKOP:ssa on siirron jälkeen 52,9 % kaikista osakkeista ja 63,6 % kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä.

Valtion vakuusrahasto on saanut poikkeuksen liikepankkilain 16 §:n 1 momenttiin sisältyvästä äänestysrajoituksesta ja voi äänestää Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin yhtiökokouksissa koko omistusosuuttaan vastaavalla äänimäärällä.

Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki haki 10.11.1992 päivätyllä ja 25.11.1992 täydennetyllä hakemuksella Valtion vakuusrahastolta 1 900 milj. markan pääomatukea vakavaraisuutensa ylläpitämiseksi.

Valtion vakuusrahasto päätti 22.12.1992 myöntää SKOP:lle pääomatukea merkitsemällä SKOP:n liikkeeseen laskemia etuoikeutettuja pääomatodistuksia 1 500 milj. markan nimellisarvosta.

Valtion vakuusrahasto merkitsi pääomatodistuksia 31.12.1992 yhteensä 1 000 milj. markan nimellisarvosta. Loppuosan päätöksen mukaisesta pääomatodistusten määrästä vakuusrahasto voi merkitä 30.4.1993 mennessä.

SKOP:n hallintoneuvostossa Valtion vakuusrahaston edustajina olivat Pentti Koivikko, Sixten Korkman, Antti Lehtinen ja